

SA ARCHIMEDES
EUROOPA LIIDU INNOVATSIOONIKESKUS

innovaatika

U U D I S E D

Konkurentsivõimelise ja säästva majanduskasvu programm kuulutas välja konkursi valdkondades mõõtmine ja testimine ning toetus teaduse infrastruktuuridele, mis hõlmab ka teatud meetmeid kandidaatriikidele. Taotluste tähtaeg on 15. veebruar 2002. Lähemalt lk 4.

Elu kvaliteedi ja eluressursside korralduse alane programm kuulutas välja konkursi teadusuuringute ja tehnoloogilise arendustöö projektidele osal võtmetegevusvaldkondadest kogumahuga 147,7 mln eurot. Konkursi lõpptähtaeg on 31. jaanuar 2002. Lähemalt järgmises infolehes.

Eelmises Innovaatikas kirjutasime 5RP INCO programmile sarnasest kompetentsikeskuste e. teaduse tippkeskuste alasest initsiatiivist kolme temaatilise programmi raames. Analoogilisi taotlusi saab esitada ka Kasutajasõbralike Infotehnoloogiate (IST) programmi raames. Lähemalt lk 7 või 5RP IST programmi kontaktisikult.

Euroopa Komisjon avaldas kuue kandidaatriigi (sh Eesti) innovatsioonialase uuringu mahuka raporti. Lühikokkuvõtet sellest loe lk 5.

S I S U

Uudised ja Infolehe lugejale	1
TANi uus koosseis alustas tööd	1-3
Koolitus sotsiaal- ja humanitaarteadlastele	4
Growth programmi konkurs	4
Innovatsioon kandidaatriikides	5
5RP kalender	6-7
Projekte	8-9
Oktoobrikuu koolitustest	10-11
Tunnustus Geenivaramu projektile	10
5RP kontaktid	12

Teadus- ja Arendusnõukogu uus koosseis alustas tööd

4. oktoobril 2001 alustas tööd Teadus- ja Arendusnõukogu uus koosseis. Alates oktoobrikuust on ametis ka uus Teadus- ja Arendusnõukogu sekretariaadi juhataja, infotehnoloogia, tehnosiirde ja innovatsiooni alaste kogemustega Marek Tiits.

Lähemalt lk 2 -3.

Lugupeetud Eesti sotsiaal- ja humanitaarteadlane!

Euroopa Komisjon ja Sihtasutus Archimedes paluvad Teid osalema infopäeval

“Euroopa Liidu teadusprogrammid sotsiaal- ja humanitaarteadlastele”.

Infopäev toimub 12. novembril algusega kell 11.00 Tartus, Sihtasutus Archimedes konverentsisaalis, aadressil Kompanii 2, IV korrus.

Lähemalt lk 4.

Lp **innovaatika** lugeja!

Tööhooaeg kogub hoogu ning järjest rohkem olulisi sündmusi toimub ka teadus- ja arendustegevuses.

4. oktoobril alustas oma tööd uuenenud struktuuriga Teadus- ja Arendusnõukogu (TAN). Muutunud ei ole üksnes TANi liikmete arv, muutunud on ka TANi töökorraldus ja planeeritavad tegevused. Lk 3 tutvustame Teile lähemalt uuenenud TANi tegevuse aluseid.

Jätkub Eesti Teadus- ja arendustegevuse strateegia "Teadmistekeskne Eesti" menetlemine Riigikogus. Seni toimuvad arutelud kultuurikomisjonis ning ei ole veel täpselt teada, millal eelnõu suure saali ette jõuab.

Selle kõrval väärrib tähelepanu ka Riigikogu Toimetiste III number (<http://www.riigikogu.ee/rva/rvito3.html>), milles on avaldatud terve rida teaduspoliitilisi artikleid. Autoriteks teiste hulgas T. Lukas, M. Meri, V. Rosenberg, P. Kreitzberg ja J. Engelbreht. Tutvuge meie poliitikute seisukohtadega!

Oktoobrikuus toimus SA Archimedes korraldusel terve rida koolitusi. Toome Teieni ülevaate nendest, et need kel mahti polnud osaleda, saaksid ettekujutuse, mida oodata järgnevatelt koolitustelt.

Jõudu tööle!

uudiseid eestist

Tartus kogunes esmakordselt TANI uus koosseis

Tartus, Haridusministeeriumis, Munga 18
4. oktoobril 2001. aastal

uues koosseisus esmakordselt kogunenud Teadus- ja Arendusnõukogu (TAN) istungil kõneldi peamiselt Eesti teadus- ja innovatsioonipoliitika kujundamisest. Nõukogu istungil ütles peaminister Mart Laar, et praegu on teaduse ja innovatsiooni rahastamise ning sellega laiemalt tegelemise tasakaal Eestis paigast ära, sest ebaloomulikult vähe panustab sellesse erasektor võrreldes avaliku sektoriga. Seetõttu on ääretult oluline ja vajalik ühendada ning kooskõlastada avaliku- ja erasektori investeringud teaduse ja innovatsiooni valdkonda.

Peaminister rõhutas TANI istungil, et Vabariigi Valitsuse poolt vaadates on vajalik tugevdada sidet riigi, ametkondade, avalik-õiguslike ülikoolide, Eesti Teaduste Akadeemia ja erafirmade tegevuse vahel teadus- ning arendustegevuse sfääris. "TANI uus koosseis annab selleks ka palju paremaid võimalused," sõnas Laar.

TANI koosseisu kaasatud erasektori esindajad saavad ja peavad valitsusjuhi arvates väljendama oma seisukohti ning huve, et valitsus võiks teha nii prioriteetide määramisel kui ka nappide ressursside jagamisel õigeid otsuseid.

Veel rõhutas Laar, et näeb TANI funktsiooni Eestis paljuski ka tulevikuseire korraldaja ja arutajana.

Nõukogu istungil osalenud Eesti Teaduste Akadeemia president Jüri Engelbrecht ütles, et erasektori ja teadlaskonna vaheline koostöö peab edaspidi olema tunduvalt rohkem orienteeritud tulemuslikkusele. Ka selle initsieerijana näeb teaduste akadeemia president paljuski just TANI.

TAN on Vabariigi Valitsuse juures asuv kogu, kes nõustab valitsust teadus- ja arendustegevuse strateegia küsimustes ning suunates seeläbi rahvusliku teaduse ning innovatsiooni arengut. Samuti nõustab TAN Vabariigi Valitsust riigieelarve eelnõu kujundamisel teadus- ja arendustegevuseks ettenähtud summade osas.

Käesoleval aastal jõustunud seadusemuudatuste kohaselt on TANI uus koosseis tunduvalt väiksemaarvulisem, kui seni. Nüüd kuuluvad 12-liikmelisse nõukokku peaminister, haridusminister, majandusminister ja rahandusminister ning vastavalt valitsuse 2. oktoobri otsusele Tartu Ülikooli rektor Jaak Aaviksoo, Hansapank ASi juhatuse esimees Indrek Neivalt, Ericsson Eesti ASi peadirektor Veiko Sepp, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse esimees Toomas Luman, Taube Hotson Stonex Partners investor Nils Otto Taube, Eesti Teaduste Akadeemia president Jüri Engelbrecht, Tallinna Tehnikaülikooli rektor Andres Keevallik ja Helsingi Ülikooli Biotehnoloogia Instituudi direktor Mart Saarma.

Priit Põiklik
Valitsuse pressinõunik
051 40442
priit.poiklik@riik.ee
<http://www.riik.ee/press>

Teadus- ja Arendusnõukogu sekretariaati juhib Marek Tiits

Tallinnas
Stenbocki majas, 11. oktoobril 2001. a.

Teadus- ja Arendusnõukogu (TAN) sekretariaadi juhatajana alustas tööd Marek Tiits.

Marek Tiits (s. 1971) on lõpetanud Tartu Ülikooli informaatika erialal. Aastatel 1994-1998 töötas Marek Tiits Eesti Hariduse ja teaduse Andmesidevõrgu projektijuhina, aastatel 1999-2001 sihtasutuses Archimedes. Käesoleval aastal töötas Tiits Euroopa Komisjoni Infoühiskonna Peadirektoraadi rahvusliku eksperdina.

Teadus- ja Arendusnõukogu on Vabariigi Valitsuse juures asuv valitsust nõustav kogu. Teadus- ja Arendusnõukogu esimeheks on peaminister. Teadus- ja Arendusnõukogu nõustab Vabariigi Valitsust teadus- ja arendustegevuse strateegia küsimustes, esitab Vabariigi Valitsusele oma seisukoha ministeeriumide esitatud teadus- ja arendustegevuse riiklike programmide kohta, esitab Vabariigi Valitsusele igal aastal Eesti teadus- ja arendustegevuse aruande ning eelseisva perioodi teadus- ja arenduspoliitilised eesmärgid, nõustab Vabariigi Valitsust riigieelarve eelnõu kujundamisel teadus- ja arendustegevuseks ettenähtud summade osas erinevate ministeeriumide ning teadus- ja arendustegevuse finantseerimise liikide kaupa, nõustab Vabariigi Valitsust riigi teadus- ja arendusasutuste asutamisel, ümberkorraldamisel ja tegevuse lõpetamisel ja nõustab Vabariigi Valitsust teadus- ja arendusasutuste evalveerimise põhimõtete ja kriteeriumide kehtestamisel.

Riigikantslei struktuuris tegutseva sekretariaadi ülesanne on teenindada Teadus- ja Arendusnõukogu ja korraldada selle asjaajamist. Sekretariaat valmistab ette TAN-i istungid ja vormistab istungite protokollid, korraldab ja jälgib TANI otsuste täitmist ning aitab kaasa TANI poolt moodustatud töörühmade tööle, kogub, töötleb ning analüüsib teadus- ja arendustegevuse alast informatsiooni, koostab aruandeid ning informeerib avalikkust, TANI poolt vastu võetud otsustest ja tegevusest, loob ja peab TANI tegevuseks vajalikke andmebaase.

Jaanus Rankla
Riigikantslei pressinõunik
Tel 693 5832

uudiseid eestist

Teadus- ja Arendusnõukogu tegevuse alused

Väljavõte Teadus- ja Arendusnõukogu 4. oktoobri istungi materjalidest

Eestis viimasel kümnendil registreeritud majanduskasvu baasiks on ülemineku-majandusele tüüpilisel viisil olnud peamiselt uute turgude avanemisega kaasnenud uute äri võimaluste kasutamine. Sellele järgnenud välisinvesteeringute sissevool on omakorda uute tehnoloogiliste lahenduste kasutuselevõtu ja juhtimiskultuuri arenguga aidanud kaasa nii tööstus- kui teenindus-sektori kaasajastamisele.

Keskkonna kiire muutumine, alustavate ettevõtete alakapitaliseeritus ja arenenud riikidega võrreldes suhteliselt madalam kulubaas on samas jätnud innovatsiooni kui toodete, teenuste ja protsesside kvaliteedi parendamisele suunatud süstemaatilise tegevuse tagaplaanile. Jätkusuutliku pikaajalise majanduskasvu esmaseks aluseks on siiski Eestis kaupadele ja teenustele antav võimalikult suurem lisandväärtus ja kvaliteedi-eelistel baseeruv kõrge konkurentsivõime maailmaturul. Riigi rolliks on teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonipoliitika kaudu taoliste pika-ajaliste positiivsete arengute kindlustamine.

Teadus- ja Arendusnõukogu (TAN) nõustab Vabariigi Valitsust teadus- ja arendustegevuse strateegia küsimustes, suunates seeläbi rahvusliku teadus- ja arendus- ning innovatsioonisüsteemi süstemaatilist arengut.

TANi töö tugineb kahele alalisele komisjonile, mis keskenduvad teadus- ja arendus- ning innovatsioonipoliitikale. Nimetatud komisjone juhivad vastavalt haridus- ja majandusminister, kes esitavad Teadus- ja Arendusnõukogule vähemalt üks kord aastas aruande poliitika-komisjonide töö tulemuslikkuse kohta ning järgmise perioodi tegevuskava. Alalise komisjoni sujuva töö ning ülesannete igapäevase täitmise eest vastutab ministeeriumi poliitikanõunik. Vajadusel luuakse spetsiifiliste ülesannete lahendamiseks täiendavaid komisjone (näiteks riikliku statistika kogumise kaasajastamiseks, strateegias "Teadmistepõhine Eesti" välja toodud võtmevaldkondade arengukavade väljatöötamiseks jmt).

Oma ülesannete täitmiseks kinnitab TAN igal aastal uuendatava kolmeaastase perspektiiviga tegevuskava, mis hõlmab muu hulgas:

- eelseisvate perioodide teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia planeerimiseks ja hindamiseks vajaliku analüütilise baasi kindlustamist, sealhulgas analüütiliste ülevaadete, rakendatavate meetmete evalvatsiooni korraldamist, tehnoloogiaseiret (technology foresight), võrdlevad poliitika uuringuid jmt;
- erinevate ministeeriumite haldusalas olevate poliitikate, rahvuslike teadus- ja arendusprogrammide, muude teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga seotud või seda mõjutavate meetmete koordineerimise ja sidustamisega seotud küsimusi, arvestades seejuures vastavate rahvusvaheliste initsiatiivide ja neis osalemise

vajaduste ja võimalustega;

- teadus- ja arendus- ning innovatsioonipoliitiliste eesmärkide saavutamiseks vajalike ressursside planeerimist, sealhulgas piisava inimressursi ja finants-vahendite olemasolu.

Teadus- ja arenduspoliitika komisjon Haridusministeeriumi juures valmistab ette Eesti teadus- ja arenduspoliitikat kujundavaid dokumente:

- analüüsidest hariduse ja teaduse arengutrende Eestis ja mujal, tuginedes nii Eesti Teaduse ja Kõrghariduse Akrediteerimise Keskuse, Teaduskompetentsi Nõukogu, Euroopa Liidu vastavate initsiatiivide materjalide jm kompleksel käsitlemisel;
- töötades poliitikauuringute põhisel välja pikaajalisi eesmärgi ja valmistades koostöös innovatsioonipoliitika komisjoniga ette Eesti teadus- ja arendustegevuse keskmisi ja pikaajalisi arengu-kavasid;
- korraldades teadus- ja arenduspoliitika, vastavate strateegiliste plaanide ja rakendusinstrumentide rahvusvahelist evalveerimist, jälgides finantseerimise eesmärgipõhisust ja efektiivsust püstitatud teaduspoliitiliste eesmärkide saavutamisel, suunates riigi teadus- ja arendus- asutuste arengut;

Innovatsioonipoliitika komisjon Majandusministeeriumi juures valmistab ette Eesti innovatsiooni- ja tööstuspoliitikat kujundavaid dokumente:

- analüüsidest innovaatika olukorda Eestis, süstematiseerides avalikult kättesaadavaid materjale ja korraldades vajadusel täiendava andmestiku kogumiseks eraldi uuringuid;
- töötades poliitikauuringute põhisel välja pikaajalisi eesmärgi ja valmistades koostöös teaduspoliitika komisjoniga ette Eesti keskmisi ja pikaajalisi arengukavasid Eesti innovatsioonisuutlikkuse tõstmiseks (arvestades seejuures nii regionaalarengu vajaduste kui teiste ühiskonna tasakaalustatud arengu aspektidega ja tehes koos-tööd Euroopa Liidu erinevate innovatsioonistrateegia arendamise initsiatiividega);
- korraldades innovatsioonipoliitika, vastavate strateegiliste plaanide ja rakendusinstrumentide rahvusvahelist evalveerimist, jälgides finantseerimise eesmärgipõhisust ja efektiivsust püstitatud teaduspoliitiliste eesmärkide saavutamisel.

Riigi rolliks on teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonipoliitika kaudu pika-ajaliste positiivsete arengute kindlustamine

TAN sekretariaat

5rp: koolitus konkursid

Koolitusseminar sotsiaal- ja humanitaarteadlastele

Euroopa Komisjon ja Sihtasutus Archimedes paluvad asjahuvilisi osalema infopäeval "Euroopa Liidu teadusprogrammid sotsiaal- ja humanitaarteadlastele".

Infopäev toimub 12. novembril algusega kell 11.00 Tartus, Sihtasutus Archimedes konverentsisaalis, aadressil Kompanii 2, IV korrus.

Infopäeva täpsemaks eesmärgiks on tutvustada käimasolevat 5. raamprogrammi 3. sotsiaal-majanduslike uuringute projektikonkursi lõpptähtajaga 31. jaanuar ja võimalusi, kuidas Eesti teadlased selles osaleda saavad.

Eelmisel, 1999. aasta projektikonkursil olid edukad 8 Eesti teadlaste osalusega projekti ja Eesti partnerite kogufinantseerimine Euroopa Komisjoni poolt ulatus ligi 1 miljoni euroni, mis on samas suurusjärgus Eesti sotsiaalteaduste aastase riikliku finantseerimisega. Käesolevale kutsele on lisatud tutvustus 3. projektikonkursi teemade kohta. Täielik info projektikonkursi kohta on saadaval veebiaadressil

http://www.cordis.lu/improving/calls/ser_200103.htm

Ürituse päevakord on järgmine:

11.00 Infopäeva sissejuhatus - Rene Tõnnisson, SA Archimedes

11.15 European Research Area, RTD Framework Programmes and Socio Economic Research - Peter Fisch, European Commission

12.00 Eesti edulood - edukate käimasolevate projektide lühitutvustus

12.30 3rd Call for Socio Economic Key Action - Content and Process of Project Preparation - Peter Fisch, European Commission

13.30 Individual meetings with Peter Fisch, pre-registration required

Osavõtuks palume registreeruda e-maili aadressil kiku@archimedes.ee hiljemalt 9. novembriks. Osalejatel on võimalus individuaalselt arutada Hr. Peter Fischiga oma projektiideed 10 minuti ulatuses pärast ettekannete lõppu. Selleks palume infopäevale registreerumisel sellekohane palve eraldi esitada.

Täpsustavate küsimustega palun pöörduda telefonil 07- 300 328 või e-mailil rene@ibs.ee.

Rene Tõnnisson
EL 5RP sotsiaal-majandusliku uurimistöö tegevussuuna kontaktisik
Sihtasutus Archimedes

Konkurentsivõimelise arengu programmi projektikonkurs

Euroopa Komisjon kuulutas 16. oktoobril 2001 välja konkursi teadus- ja arendustöö projektidele 5RP Konkurentsivõimelise ja säästva arengu programmi raames.

Konkursi maht on 31 mln eurot ja taotluste esitamise tähtaeg on 15. veebruar 2002.

Konkursi kood (Call identifier): GROW/DC5MTI

Taotlusi võib esitada järgmistest tööprogrammi osadest **Üldise iseloomuga tegevused 2: mõõtmis- ja testimistehnoloogiad** (11 mln eurot)

i) Standardimist ja EL poliitikaide toetavad tehnoloogiad
Masinaehitus ja elektromagnetiline koostöövõime:

Kaitseriided ja kangad

Ehitus ja montaaž

Normatiivmetoodika väljatöötamine

ii) Pettusevastast võitlust toetavad mõõtmis- ja testimismetodoloogiad

Kriminaaluuringute metoodikad

Euroopa majandushuvide kaitse

Euroopa kodanike tervisekaitse ja ohutus

iii) Toetus sertifitseeritud etalonmaterjalide arendusele

Tervisekaitse ja ohutuse tehniline tugi

Euroopa majandushuvide kaitse

Uurimistöö infrastruktuuride toetuse vajadused (indikatiivne eelarve 20 mln eurot)

Temaatilised koostöövõrgud

v) Virtuaalsete instituutide loomine

vi) Etalonandmebaasid (Võrdlusandmete kogud)

vii) Mõõtmise ja kvaliteedikontrolli infrastruktuurid

Mõõtmistealased infrastruktuurid:

Toetus hiljuti assotsieerunud riikide (NAS) laboritele

- madalpinge direktiivi rakendamine kandidaatriikides,

- keemilise metrologia infrastruktuuride parandamine kandidaatriikides

- uute keemiliste ainete kontroll

- hea laboripraktika kohandamine kandidaatriikides

Lähem info

Hillar Toomiste

EL Innovatsioonikeskus,

SA Archimedes, Kompanii 2, Tartu 51007

Tel (07) 300 320

E-post Growth@irc.ee

või

European Commission

DG RTD - H - Growth 2001

Fax: +32-2-296 6757 or 295 8072

E-mail: growth@cec.eu.int

<http://www.cordis.lu/growth/calls/200103.htm>

uudiseid euroopast

Innovatsioonipoliitika kandidaatriikides

Euroopa Komisjoni Ettevõtluse Peadirektoraat viis läbi innovatsioonipoliitika uuringu 6 kandidaatriigis. Küprose, Tšehhi Vabariigi, Eesti, Ungari, Poola ja Sloveenia kohta käiva uuringu eesmärgiks oli analüüsida innovatsiooni erinevaid valdkondi neis riikides, selgitada välja nõrgad ja tugevad küljed ning töötada välja soovitused olukorra parandamiseks. Adekvaatse innovatsioonipoliitika rakendamine kandidaatriikides ning innovatsioonisüsteemi areng on liitumiseelisel perioodil mitmete teiste poliitikate rakendamise kõrval võrdselt oluline võimalikult sujuvaks liitumiseks.

Uuringu viisid läbi

- Aide à la Décision Economique (ADE) S.A., Belgia (koordinaator)
- Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology (MERIT, University of Maastricht, the Netherlands);
- School of Slavonic and East European Studies, University College London (SSEES, University College London, UK);
- ja riiklike ekspertide võrk, kuhu kuulusid ka Erik Terk ja Silja Kurik Eesti Tulevikuuuringute Instituudist.

Raporti kogumaht on 179 lk ja ta on kättesaadav veebiaadressil ftp://ftp.cordis.lu/pub/innovation-smes/docs/f_studies_6_candidate_countries_report_en_2001.pdf

Rapordi lõpus rõhutatakse, et raport peegeldab tema autorite seisukohti, mis ei tarvitse kokku langeda Euroopa Komisjoni ametlike seisukohtadega.

Raportis uuritakse ja analüüsitakse vaatlusaluste kandidaatriikide individuaalseid innovatsiooni profile, tuuakse välja tugevad ja nõrgad küljed ning tulemusena formuleeritakse viis väljakutset, mis käsitlevad soovitusi nii kandidaatidele kui Euroopa komisjonile.

Rapordi kirjutajad soovivad soodustada loovuse ja innovatsiooni kultuuri, seada innovatsioon tulevastes reformides ja legaalses ja regulatiivses keskkonnas keskele kohale.

Samuti peavad nad vajalikuks suurendada innovatiivsete väikeettevõtete arvu, hoogustada teadmiste ja tehnoloogia levikut majandussüsteemis ja luua poliitikate kujundamise süsteem, mis hõlmaks lahutamatu osana ka innovatsioonipoliitikat.

Raport rõhutab tervet hulka tegureid, mis autorite arvates takistavad innovatsiooni, sh finantsbarjäärid riskide võtmisel, välismaised otseinvesteeringute ei kandu üle kohalikele firmadele, haridus- ja koolitussüsteemid ei erguta loominguilist ja paindlikkust, ettevõtlusektori nõudlus teadus- ja arendustegevuse järele on vähene, finantseerijate ja poliitikute tegevuse koordineeritus ei rahulda ning valitsuse ja ettevõtluse vaheline dialoog on ebapiisav.

Võtame järgnevalt lühidalt kokku raportis formuleeritud viis väljakutset, mis seisavad kandidaatriikide ees käesoleval liitumiseelisel perioodil.

1. Tuleb soodustada innovatsioonikultuuri levikut ning ettevõtluskultuuri, mis on avatud innovatsioonile ja loovusele. Kandidaatriikides soovitatakse arendada programme, mis tutvustaksid ja levitaksid innovatsiooni määndžmendi tehnikaid, ergutada innovatiivsust vastavate preemiade loomisega ning korraldada foorumeid, kus ettevõtted saavad kohtuda koolitajatega. Samuti peetakse vajalikuks, et Euroopa Komisjoni *Innobarometer survey* kataks ka kandidaatriike, mis omakorda tekitaks avalikke diskussioone. Tuleb viia läbi põhjalikke uuringuid ning luua eraldi Innovatsioonipremia kandidaatriikide ettevõtetele, mida antaks välja tähtsate avalike sündmuste puhul.

2. Innovatsioon tuleb seada tulevastes reformides ning legaalses ja regulatiivses keskkonnas keskele kohale samaaegselt jälgides ja hinnates seadusandluse mõju innovatsioonile kandidaatriikides. Arvestada tuleks Euroopa positiivset praktikat ning uurida, millisel määral takistavad ettevõtete uurimistööd intellektuaalse omandiõiguse probleemid, kaaluda maksusoodustuste kehtestamist ettevõtete teadus- ja arendustööle ning vastava personali töölevõtmisele. Meetmeid ettevõtete innovatsiooni ees seisvate oluliste takistuste ületamiseks kandidaatriikides peaks kaasfinantseerimist pakkuvate tegevusprogrammide kaudu toetama Euroopa Komisjon.

3. Innovatiivsete väikeettevõtete vähene arv ei rahulda. Nende arvu suurendamiseks soovitatakse tugevdada seemne- ja riskikapitali fonde, riskimaandamist garantiifondide kaudu ja innovatsiooni juhtimiskursuste finantseerimist. Samuti soovitatakse uurida võimalusi kõrgetehnoloogiliste *start-up* kompaniide toetusinitsiatiivide rakendamiseks.

4. Teadmiste ja tehnoloogia efektiivsemaks levitamiseks tuleb väikefirmadele anda parem juurdepääs avalikest vahenditest finantseeritud uurimisasutustele. Modifitseerida tuleb toetust eeluuringutele, nii et enam tähelepanu oleks pööratud uurimistulemust kasutamisele, ning soodustada tööstusklastrite teket. Komisjon saab toetada seda protsessi abistades kompetentsikeskuste loomisel ja oluliste tootmistehnoloogiate alaste projektide kaudu.

5. Poliitikate kujundamise mehhanismi seostamine innovatsioonipoliitika loomisega peaks toimuma koos regulaarse innovatsiooni ülevaate läbiviimisega, mida võrreldakse *Community Innovation Scoreboard*'iga. Komisjon peaks pakkuma tehnilist abi ja koordineerima Eurostat'i ja kohalike statistikaametite koostööd, samuti tuleks jälgida ja hinnata innovatsiooni tugistruktuure ning nende poolt rakendatavaid meetmeid. Komisjon peaks toetama regionaalsete innovatsiooni strateegiate rakendamise pilootprojekte liitumiseelsetest fondidest.

Rein Kaarli

V raamprogrammi 2001.-2002. a konkursside kalenderplaan

Praegu avatud 5RP konkursside lõpptähtjad*)

November 2001

- 16 **Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO):** konverentsidest osavõtutoetused kandidaatriikidele ning NIS ja CEEC mitte kandidaatriikidele
Avakuulutus 15.03.2001
- Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO):** kaasnevad meetmed Vahemeremaadele ja arengumaadele
Avakuulutus 15.03.2001

Detsember 2001

- 13 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** käimaskäimasolevate projektide avamine uutele partneritele kandidaatriikidest
Avakuulutus 01.09.2001
- 14 **Energia, keskkond ja säästev areng:** energia võtmevaldkonnad ja üldise iseloomuga uuringud.
Avakuulutus 24.10.2000
- Energia, keskkond ja säästev areng:** energia alaste käimaskäimasolevate projektide avamine uutele partneritele kandidaatriikidest
Avakuulutus 28.08.2001
- Energia, keskkond ja säästev areng:** energia alaste Marie Curie stipendiumid ja kaasnevad meetmed
Avakuulutus 24.10.2000

Jaanuar 2002

- 15 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** Sotsiaalmajanduslike teadmiste baasi tugevdamine.
Avakuulutus 24.07.2001.
- 16 **Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus:** CRAFT projektid.
Vahetähtaeg, avakuulutus 6.03.1999.
Infoühiskonna tehnoloogiad: CRAFT projektid.
Vahetähtaeg, avakuulutus 15.03.1999
- !!! **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** CRAFT projektid.
Avakuulutus 1.04.1999. (viimast konkursi ei toimu, tegemist oli trükiveaga avakuukutuses)
Innovatsioon ja VKE-de osalus: CRAFT projektid.
Avakuulutus 01.04.1999
- 18 **Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO):** teadlaste stipendiumitele tööks välisriikides (Strategic Action on Training and Excellence)
Avakuulutus 18.09.2001
- 31 **Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus, Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv, Energia, keskkond ja säästev areng, nii energia kui keskkonnad:** programmide ühine konkursikuulutus, toetus NAS riikide silmapaistvatele teaduskeskustele
Avakuulutus 20.09.2001

- 31 **Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus:** Teadusuuringute ja tehnoloogilise arendustöö projektid.
Avakuulutus 31.10.2001

Veebruar 2002

- 1 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** kõrgetasemelised teaduskonverentsid
Vahetähtaeg, avakuulutus 16.03.1999.
- 8 **Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus:** Kaasnevad meetmed ja toetus teaduse infrastruktuuridele..
Vahetähtaeg, avakuulutus 6.03.1999
- 15 **Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus:** suunatud konkurs värskest assotsieerunud riikidele ühinemiseks käimasolevate projektidega
Avakuulutus 31.05.2001
- Energia, keskkond ja säästev areng:** keskkonna- ja säästva arengu alaste käimaskäimasolevate projektide avamine uutele partneritele kandidaatriikidest
Avakuulutus 7.08.2001
- Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** Mõõtmine ja testimine ning toetus teaduse infrastruktuuridele.
Avakuulutus 15.10.2001
- 20 **Innovatsioon ja VKE-de osalus:** ühisuuringute pilootprojektid, piiratud neile, kes deklareerisid oma huvisid 19.09.2001.
Planeeritud avakuulutus 30.11.2001
- 28 **Infoühiskonna tehnoloogiad:** tulevikutehnoloogiad, koostöö värskest assotsieerunud riikidega (käimasolevate projektide avamine uutele partneritele kandidaatriikidest) ja mitmesugused toetavad meetmed (various support measures).
Vahetähtaeg, vt kuulutus 27.01.2001

Märts 2002

- 1 **Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO):** konverentsidest osavõtutoetused kandidaatriikidele ning NIS ja CEEC mitte kandidaatriikidele
Avakuulutus 15.03.2001
- 12 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** Marie Curie individuaalsed stipendiumid.
Vahetähtaeg, avakuulutus 16.03.1999.
- 15 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** kaasnevad meetmed.
Vahetähtaeg, avakuulutus 16.03.1999.
- Energia, keskkond ja säästev areng:** energia alased kaasnevad meetmed
Avakuulutus 24.10.00
- Innovatsioon ja VKE-de osalus:** innovatsiooniprojektid.
Planeeritud avakuulutus 15.12.2001

Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng: Archimedese preemia
Avakuulutus 04.09.2001

- 16 **Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO):** konverentsidest osavõtutoetused kandidaatriikidele ning NIS ja CEEC mitte kandidaatriikidele
Avakuulutus 15.03.2001
- 20 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** Marie Curie koolitusstipendiumid.
Vahetähtaeg, avakuulutus 16.03.1999

Juuli 2002

- 16 **Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO):** konverentsidest osavõtutoetused kandidaatriikidele ning NIS ja CEEC mitte kandidaatriikidele
Avakuulutus 18.09.2001

Pidevalt avatud konkursid (vahetähtajad puuduvad)

Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng: spetsiifiliste poliitiliste küsimuste strateegiline analüüs (kaasnevad meetmed).
Avakuulutus 01.03.2000, lõpptähtaeg 15.06.2002

Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng: kaasnevad meetmed.
Kuulutus 16.05.2000 asendas 16.06.1999 kuulutust, lõpptähtaeg 28.06.2002

Innovatsioon ja VKE-de osalus: majanduslik ja tehnoloogiline intelligents
Avakuulutus 23.04.1999, lõpptähtaeg 1.07.2002

Planeeritud projektikonkursi avapäevad

November 2001

Innovatsioon ja VKE-de osalus: ühisuuringute pilootprojektid, piiratud neile, kes deklareerisid oma huvimid 19.09.2001.
Planeeritud avakuulutus 30.11.2001

Detsember 2001

Innovatsioon ja VKE-de osalus: innovatsiooniprojektid.
Planeeritud avakuulutus 15.12.2001

- *) Tabeli esimeses veerus on toodud vastavad kuupäevad. Kui viidatud tegevuskava(de)le on lisatud märkus – vahetähtaeg (cut-off date), tähendab see, et tegemist on nn avatud konkursiga (open call), millele võib taotlusi esitada jooksvalt kuni raamprogrammi viimase aastani; laekunud taotlusi vaadatakse läbi konkursi avakuulutuses (call) toodud vahetähtaegadel.

Tippkeskustest IST programmis

Hiljaaegu Euroopa Komisjoni poolt avaldatud kõiki programme hõlmav konkursikuulutus (avakuulutus 20.09.2001) assotsieerunud riikide kaasamiseks Euroopa teadusruumi on tekitanud mõneti arusaamatust, kuivõrd kutsega kaetud programmide nimistus ei esine ISTd.

Põhjus, miks IST programm on ühisest kutsest välja jäänud, tuleneb eeskätt programmi sisemisest pragmaatilisusest, kuivõrd juba 27.01.2001 publitseeritud kuuendas projektikonkursi kutsest nähti ette assotsieerunud riikide kaasamist käimasolevatesse ISTi poolt finantseeritud projektidesse. Sealhulgas mainitud riikide tippkeskuste integreerimist olemasolevatesse Euroopa tippkeskustega.

Ka 2002. aasta tööprogrammis, mis on käesolevaks momendiks IST Komitee poolt heaks kiidetud ning mille alt ilmub eeldatavalt 15. novembril 2002 viimane IST projektikonkursi kutse, on ilmutatud kujul esindatud nii temaatiline kirje, mis puututab otseselt tippkeskuste omavahelist sidustamist (VIII.1.2. *Networks of Excellence and working groups in IST*), kui ka avatud kirje assotsieerunud riikide kaasamiseks olemasolevatesse IST projektidesse (*Enabling RTD co-operation with NAS*).

Neist esimene on spetsiifiliselt suunatud tippkeskuste tekitamisele haritlaskonna ning tööstuse koostöövõrgustiku loomise kaudu, teine toetab assotsieerunud riikide tippkeskuste tihedamat lävimist Euroopa juhtivate uurimiskeskustega.

Lähem info:

Tarmo Pihl
Archimedes Foundation
Tartu 51007
Estonia

projekte

Kultuuripärandi rakenduste võrgustik CULTIVATE

CULTIVATE on üle-euroopaline digitaalse kultuuripärandi valdkonnas tegelevate inimeste ja institutsioonide võrgustik, mis on loodud IT-töötajate, teabespetsialistide, teadlaste, juhtide, poliitikute, raamatukogude, muuseumide, arhiivide, galeriide, mittetulunduslike organisatsioonide jt. asjaosaliste aktiivsemaks kaasamiseks rahvusvahelistesse teadus- ja arendusprojektidesse.

CULTIVATE võrgustik toetab kõigi kultuuripärandiga tegelevate asutuste (näiteks arhiivide, raamatukogude ja muuseumide) koostööd Euroopa Komisjoni Infoühiskonna Tehnoloogiate programmi (Information Society Technologies Programme, IST) raames.

CULTIVATE pakub nii üle-euroopalisi teenuseid kui ka individuaalset abi projektikonkurssidel osalejatele. Igas liikmesriigis on olemas rahvuslik kontaktpunkt valitsusasutuse või muu selle võrgustiku heaks tegutseva organisatsiooni näol.

Cultivate-list

Cultivate-list on diskussioonideks ning infovahetuseks avatud elektroonne list, kuhu saavad lülituda kõik, kes on huvitatud digitaalse kultuuripärandi valdkonnast IST programmis.

- Cultivate-listi lugejani jõuavad
- teated projektikonkursside väljakuulutamisest
- teated sündmustest
- partneriotsingud
- uudised IST projektidest
- diskussioonid, arvamused, uudised.

Et saada Cultivate-listi lugejaks, saatke elektronkiri aadressile majordomo@ukoln.ac.uk Selle kirja sisuks kirjutage:

subscribe cultivate-list

Cultivate-listi arhiiv asub aadressil lists.ukoln.ac.uk/cultivate-list

Projekti CULTIVATE tegevused

Projekti CULTIVATE raames iga rahvuslik kontaktpunkt: levitab informatsiooni elektroonse listi kaudu, peab üleval veebiserverit, korraldab infopäevi ning koolitusseminare ja annab individuaalkonsultatsioone

Teenusteks Euroopa tasandil on:

- Cultivate veebi arendamine
- ajakiri "Cultivate Interactive"
- Cultivate-list
- Cultivate poliitikauuring
- Cultivate dokumendiserver

Cultivate veebi põhifunktsiooniks on valdkonda puudutava teabe levitamine. Veebil on otsinguvõimalusega varustatud keskne osa; otsida saab ka kontaktpunktide veebides

ning veebiajakirjas "Cultivate Interactive" sisalduvat materjali.

CULTIVATE veebi aadress on www.cultivate-europe.org

"Cultivate Interactive" on uus üle-euroopaline elektrooniline ajakiri.

Selle eesmärgiks on kasutajate teavitamine digitaalse kultuuripärandi arengutest ja kultuurialase materjali (Digital Heritage and Cultural Content - DIGICULT) levikust Euroopa Komisjoni infoühiskonna tehnoloogiate programmis, samuti teistest Euroopa Liidu ja muudest programmidest samas vallas ning informeerida projektide tulemustest.

Interaktiivne Cultivate pakub DIGICULT projektide läbiviijatele väärtuslikku võimalust nende töö tulemuste levitamiseks. Teretulnud on nii projektide läbiviijate kui ka DIGICULT projektide tulemuste kasutajate kaastööd. Lisaks oodatakse materjale kultuuripärandiga seotud tööstuse kohta, konverentside ja muude ürituste teateid ning kokkuvõtteid.

"Cultivate Interactive" ilmub iga nelja kuu järel. Selles sisalduvad artiklid DIGICULT projektide ning muude olulisemate valdkondade kohta, regulaarsed veerud 'Lisaks veebile', 'Rahvuslikud kontaktpunktid' ja 'Veebivaatleja'. Uudiste ja ürituste osast leiab lugeja ka Euroopa uudiseid ja tööpakumisi.

Interaktiivne Cultivate on kättesaadav aadressil www.cultivate-int.org

Cultivate poliitikauuring ühendab EL liikmesriikide ning assotsieerunud riikide administratiivseid ja erialaüksusi riiklikul ning rahvusvahelisel tasemel.

Initsiatiivi eesmärgiks on viia kõigis osalevates riikides läbi uurimus, selgitamaks välja võtmeorganisatsioonid arhiivinduse, raamatukogunduse ja muuseumide valdkonnas nii Euroopa kui rahvusvahelisel tasemel. Uurimuse tulemusena valmib ülevaade valitsustele ning siseriiklikele, Euroopa ja rahvusvahelistele organisatsioonidele. Ülevaadet kasutatakse IST programmi võimaluste ja tulemuste levitamisel ning sobivate kontaktide või partnerite leidmisel teistes Euroopa riikides. Uuringu tulemused ilmuvad Cultivate dokumendiserveris.

Lisainfo:
cultivate.ibs.ee

projekte

Projekt IDEAL_EAST

www.ideal-ist.net

Taustainfo

Euroopa Liidu programmide, sealgulas infoühiskonna tehnoloogiate (IST) programmi, üks põhilisi eesmärke on üle-euroopalise koostöö propageerimine. IST programmis osalemisest huvitatud organisatsioonid võtavad ette mitmeid tegevusi, mis jäävad sageli väljaspoole nende tavapärase äritegevuse skaalat ning seega on ka teistest riikidest sobilike koostööpartnerite leidmisel raskendatud. Nimetatud raskuste ületamiseks toetab Euroopa Liit toetab projekti firmade ja teadusasutuste abistamiseks sobilike koostööpartnerite leidmisel.

Projektist

Ideal-ist projekti eesmärk on lihtsustada soovijail IST programmis osalemist, abistades neid seejuures rahvusvahelisel partnerite otsingul ja kokku viimisel, tõhustades suhtlust võimalike osalejate ja Euroopa Komisjoni vahel. Ideal-ist konsortium kaasab IST rahvuslikke kontaktpunkte kõikidest, Euroopa Liidu liikmesriikidest ja assotsieerunud riikidest, sh. Island, Iisrael, Norra ja Šveits.

Ettevõtmised

- IST programmi puutuva info levitamine nii kohapeal kui rahvusvahelistel töötubadel ja konverentsidel
- Konkreetsetele teemadele ja projektikonkurssidele suunatud aktiivne partneriotsing
- Rahvusvahelised partnerlusüritused

Koordinaator

National Contact Point of Germany : Mr. Roland Pleger
DLR - German Aerospace Center,
Ronald.Pleger@dlr.de

Lähem info:

Tarmo Pihl,
IST programmi kontaktpunkt
Tel 7 300324
Faks 7 300336
E-post ist@irc.ee
ning
European Commission
The IST Information Desk
E-mail: ist@cec.eu.int
Fax (32-2) 296 83 88
Web www.cordis.lu/ist

CAFÉ -

Consortia for Agri-Food in Europe

Üle-euroopaline põllumajandusliku toiduainetetööstuse konsortium

CAFÉ on üle-euroopaline toiduainetetööstuse partnerlusprojekt, mille eesmärk on tõsta osalevate riikide ja kogu Euroopa toiduainetetööstuse konkurentsivõimet läbi omavahelise oskusteabe, kogemuste ja informatsiooni vahetamise. Toiduainetetööstus on CAFÉ projekti kontekstis kogu äritegevus, mis jääb tooraine (sh. kala) varumise ja tarbijani jõudmise (sh. jae- ja hulgimüük ning tootlustusasutused) vahele, eelkõige aga kogu töötlev tööstus.

CAFÉ projekti toetab Euroopa Komisjon ja projekti koordinaator on Yorkshire & Humberside Regional Technology Network Ltd. Kokku osaleb projektis 16 regioonit* kogu Euroopast.

Projekt kestab 2 aastat ja selle avakoosolek toimus 19. oktoobril 2001 York'i (UK) Teaduste Kesklaboratooriumis, mis on Ühendatud Kuningriigi Toiduainete Tootmise ja Töötlemise Ekstsellentsikeskus. Kohtumisel kinnitasid partnerid projekti eesmärgid, milleks on:

1. uute ärikontaktide loomine
2. tehnoloogia- ja majandusealase informatsiooni vahetamine
3. positiivsete praktiliste kogemuste jagamine
4. innovatsiooni soodustava koostöövõrgustiku loomine toiduainetetööstuses.

* Piirkond

* Piirkond	Projekti partner
Salzburg, Austria	Land Salzburg
Tirol, Austria	Tech Tirol
Küpros	ETEK
Castilla y Leon, Hispaania	Cartif
Eesti	Sihtasutus Archimedes
Lõuna- Transdanubia, Ungari	South Transdanubia RDA
Lääne-Pannon, Ungari	West Pannon Development Agency
Ida-Lombardia, Itaalia	Provincia Di Mantova
Shannon, Iirimaa	Shannon Development
Arnhem Nijmegen, Holland	ESKAN
Põhja-Brabant, Holland	NV Brabantse OM
Kesk-Norra	North Troendelag Research Institute
Wielkopolska, Poola	Poznan Science & Technology Park
Kesk-Rootsi	Lansstyrelsen I Uppsala Lan
Ida-Inglismaa	EEDA
Yorkshire & the Humber, Inglismaa	Yorkshire Forward

Lisainfo:

Kristi Kiitsak
SA Archimedes
Kompanii 2
51007, Tartu
Tel: 07 300 338

s ü n d m u s

5RP koolitused oktoobris

Marie Curie individuaalstipendiumid

9. oktoobril korraldasid Sihtasutuse Archimedes Euroopa Liidu Innovatsioonikeskus ja Austria Rahvusvahelise Teadus- ja Tehnoloogiaalase Koostöö Büroo (BIT) Tallinnas seminari 5. Raamprogrammi Marie Curie järeldoktori individuaalstipendiumi taotlemisest huvitatutele. Koolitust viisid läbi Gerald Müller-Niklas ja Stephan Hinteregger BITist.

Seminaril osales 12 noort doktorit ja viimase aasta doktoranti, kellel plaan 5RP viimaseks Marie Curie stipendiumite taotlemise tähtajaks - 13. märtsiks 2002 - taotlust kirjutada.

Koolituse esimeses osas tutvustati lühidalt BITi (Bureau for International Research and Technology Co-operation) tegevust. BIT on Austrias 5RP kontaktpunktiks, mis on asutatud Haridus-, Transpordi-, Innovatsiooni- ja Tehnoloogia- ning Majandusministeeriumite poolt. Edasi oli põhjalikult juttu Marie Curie stipendiumite süsteemist ja nende taotlemise tingimustest. Samuti sellest, millele tuleks rohkem tähelepanu pöörata, et taotlus oleks edukas.

Kuigi 5RP ametlikul veebilehel: www.cordis.lu on leitavad kõik dokumendid, mida stipendiumi taotlemiseks vaja läheb, on austerlased taotlejate töö lihtsustamiseks kõik vajalikud failid kogunud oma kodulehele, kust võib leida ka Tallinna seminaril esitatud ettekannete materjalid. Kõik selle leiate aadressilt: www.bit.ac.at/partnership Veebileht on tõesti väga minimalistlik ja ainult vajalikke dokumente ning juhendeid sisaldav.

Seminaril esimese osa lõpus tutvustasid külalised Austria uurimismaastikku ja BITi poolt loodud andmebaase, mille abil on võimalik leida järeldoktoritest huvitatud institutsioone Austriast. Kui teil on soov minna järeldoktori stipendiumiga Austriasse ja te ei leia enda huvidele vastavat institutsiooni BIT andmebaasist, siis on samas võimalik ennast registreerida järeldoktorite andmebaasi, kirjeldades seal üksikasjalikult, millise institutsiooni vastu oleks teil huvi. Andmebaasi leiab samalt veebilehelt: www.bit.ac.at/partnership

Seminaril teises pooles oli kõigil osalejatel võimalus individuaalselt oma probleemide ja taotlust puudutavate küsimustega koolitajate poole pöörduda.

Kuidas kirjutada edukat 5RP projektitaotlust

17. oktoobril toimus Tallinnas ESTINFONETi koolitusseminar teemal: "Kuidas kirjutada edukat 5. Raamprogrammi projekti". Koolitus viidi läbi Sihtasutuse Archimedes Euroopa Liidu Innovatsioonikeskuse, Haridusministeeriumi ja QuerKo (5RP kontaktpunkt Saksamaal) koostöös. Ettekannetega esinesid Toivo Räm (Haridusministeerium), Kathrin Stratmann ja Cornelia Borek (QuerKo) ning Kristi Kiitsak ja Kristina Kallas (SA Archimedes). Seminaril osales ligi 25 inimest.

Toivo Räm rääkis 5. Raamprogrammi ülesehitusest ja eestlaste osalusest 5RPs ning sellest, kuidas on arenenud ja millisesse järku jõudnud ettevalmistused järgmiseks, 2003. aastal algavaks 6. Raamprogrammiks.

Kathrin Stratmanni ettekanne käsitles 5 RP projektide ettevalmistamise ja koostamise erinevaid aspekte. Millal alustada ettevalmistustööd ja kuidas moodustada projekti konsortsiumi ning millised ohud ja probleemid võivad kerkida konsortsiumi moodustamise juures, piasiasjad, millele pöörata tähelepanu taotluse sturkuuris ja keelekasutuses. Ettekande käigus seletati lahti erinevaid taotlustele kehtestatud nõudmisi. Veel said kuulajad ülevaate sellest, kuidas ja milliste kriteeriumite järgi toimub taotluste hindamine ning millised on peamised taotluste tagasilükkamise põhjused. Oma ettekande lõpus juhtis Kathrin Stratmann kuulajate tähelepanu kandidaatriikide teadlastele avatud võimalusele ühineda juba käimasolevate 5RP projektidega. Avatud projektide leidmise soodustamiseks on QuerKo loonud andmebaasi, kust võib leida liikmesriikide teadlaste poolt läbiviidavaid projekte, mis on uutele partneritele avatud ja kuhu projektidega liituda soovijad saavad ühtlasi sisestada enda andmed, et projektijuhid neid leida võiks. Veebiaadressilt: www.dlr.de/isa/integrate võib leida nii projektide kui ka partnerite andmebaasid.

Cornelia Borek tegi oma ettekandes ülevaate 5RP projektide finantsaspektidest ja kulukategooriatest - teemad mis projektide koostajatele sageli palju peavalu valmistavad. Põhjalikult seletati lahti erinevad eelarvemudelid, nende erinevused ja projektide ning institutsioonide tüübid mille puhul on sobiv ühte või teist mudelit kasutada, milliseid kulusid tuleb näidata erinevate eelarves toodud kulukategooriate all ning milliseid kulusid 5RP projektid kindlasti sisaldada ei tohiks. Eraldi tähelepanu pöörati intellektuaalse omandi õigustele ja sellele, et ka näiteks patendi taotlemise kulusid tuleks eelarves arvestada kindlasti juba enne projekti algust, kui projekti jooksul on oodata patenteeritavaid tulemusi. Ettekande lõpus puudutati konsortsiumilepingu sõlmimisega seotud küsimusi.

Kristi Kiitsak puudutas enda ettekandes väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (SME) projektivõimalusi 5. Raamprogrammis. Tutvustati CRAFT projektiskeemi, mis võimaldab SMEdel taotleda rahastamist Euroopa Liidust, et koostöös teadusasutustega välja töötada näiteks ettevõtte toomistsükli arendamiseks vajalikke tehnilisi lahendusi. Euroopa Liidu toetus CRAFT projektiskeemi puhul on 50% projekti kogumaksumusest.

Koolituspäeva viimases ettekandes tutvustas Kristina Kallas erinevaid 5RPs toimivaid mobiilsusskeeme - võimalusi koostööks teiste Euroopa riikidega nii noortele kui ka juba kogunud teadlastele. Veel tehti ettekande käigus ülevaade allikatest, kust on võimalik saada informatsiooni nii veel toimivate 5RP kui ka järgmise Raamprogrammi ettevalmistusprotsessi kohta. (järg lk 11)

s ü n d m u s

Euroopa Liidu 5. Raamprogrammi projektide juhtimine

18.-19. oktoobril sai Sihtasutuse Archimedes ja QuerKo koostöös teoks koolitus, kus käsitleti erinevaid 5RP projektide juhtimisega seotud aspekte. Seminari viidis läbi Kathrin Stratmann ja Cornelia Borek QuerKo-st. Kahepäevasel seminaril osalesid lisaks huvilistele meie ülikoolidest ja ettevõtetest ka külalised Leedust - kokku 27 inimest.

Põhilise osa koolitusest võttiski enda alla projekti juhtimise erinevate aspektide tutvustamine alates projekti planeerimisest, konsortiumi moodustamisest ja taotluse esitamisest kuni projekti lõpuni. Käsitleti projekti koordinatori ja teiste partnerite rolle, tööplaani koostamist, konsortiumi koostöö organiseerimist, projekti taotluse kirjutamist ning projektijuhtimise struktuuri. Teema teoreetilise käsitlemisega paralleelselt toimus hüpoteetilise projekti MIRACLE arendamine koolitajate ja koolitusel osalenute koostöös. Kirjeldati projekti ideed ja konsortiumi koostamist. Ühtlasi toodi välja iga partneri konsortiumisse kutsumise põhjus ja nende planeeritav roll projekti juures. Iga paari teoreetilise sammu järel pöörduiti tagasi MIRACLE'i arengu juurde. Projekti finantspoole juhtimise küsimuste juures, kus Cornelia Borek taas seletas lahti erinevad eelarvemudelid ja kõikvõimalikud kerkida võivad finantsprobleemid, pidid koolitusel osalejad MIRACLE'i 1. perioodi kuluaruande koostamise ka praktiliselt juhendi abil läbi tegema. Lisaks projekti administratiivse ja finantspoole juhtimisele käsitleti põhjalikult ka erinevaid aruandeid, mis projekti jooksul Euroopa Komisjonile esitada tuleb ning projekti auditeerimist ja selleks nõutavaid dokumente.

Koolituse viimases osas rääkis Cornelia Borek 2003. aastal algavast 6. Raamprogrammist - nii põhjalikult kui praeguses arenguetapis võimalik. Juttu oli GRP üldistest eesmärkidest ja võtmeküsimustest, millele GRP põhiliselt keskendub, eeldatavast eelarvest võrreldes eelnevate raamprogrammidega, planeeritavast struktuurist ning põhiteemadest, programmidest ja uutest instrumentidest, mis eesmärkide püstitamiseks kasutusele võetakse. Lõpuks tõi ettekandja ära ka GRP arengu esialgne ajakava, mille kohaselt peaks uue raamprogrammi avakonverents toimuma 2002. aasta oktoobris-novembris ja esimesed projektikonkursid välja kuulutatama 2003. aasta jaanuaris

Eesti Geenivaramu projekt pälvis USAs ajakirja WIRED tunnustuse

Eesti Geenivaramu projekt pälvis Ameerikas ajakirja WIRED poolt korraldatud konkursil tunnustuse eriauhindade kategoorias kaasaegse tehnoloogia silmapaistva kasutamise eest inimeste ja ühiskonna kasuks.

"WIRED-i missioon on ära tunda parim, kus inimlik püüdlus ja tehnoloogia käskikäes meie tänase ja homse eluolu edasi veavad," ütles ajakirja peatoimetaja Chris Anderson auhindade üleandmise avakones. Üritusel viibinud Stanfordi Ülikooli neurobioloogia osakonna teaduri Kalev Kase sõnul on ajakirja WIRED poolt igal aastal välja antavate auhindade eesmärgiks tuua esile need inimesed, kes on aasta jooksul kõige innovaatilisemalt kasutanud uut tehnoloogiat ning autasustada organisatsioone, tooteid ja teenuseid, kus parimate tulemusteni on jõutud just tänu tipp tehnoloogia kasutamisele oma igapäevases töös.

"Eesti Geenivaramu puhul tosteti esile projekti suurt potentsiaali teaduse ja ühiskonna arengule ning uue, infotehnoloogial baseeruva tervishoiusüsteemi, ellurakendamisele," lausub Kask.

Eesti Geenivaramu projekt jõudis viie väljavalitu hulka kandideerides eriauhinna kategoorias (*Special Recognition*), kus auhinna (*The Wired Community Award*) võitis Bill ja Melinda Gates'i Sihtasutus (*The Bill and Melinda Gates Foundation*). Teised äramärgitud selles kategoorias olid veel *Dean Kamen, DEKA Research & Development Corporation; Intel Corporation Philanthropic Peer-to-Peer Program ja Yousou N'Dour, Joko Project.*

Ajakirja WIRED (<http://www.wired.com/wired/about/>) on 1993. aastal San Franciscos asutatud ja seal suurkirjastaja Conde Nast (Vogue jt) poolt välja antav poole miljonilise tiraažiga kuukiri, mis on suunatud mitte ainult kõrgtehnoloogia professionaalidele, vaid kõigile, kes usuvad tänu tehnoloogiale saabuvasse paremasse tulevikku.

Eesti Geenikeskus on 1999. aastal loodud sihtasutus, mille tegevuse põhieesmärgiks on geeni- ja biotehnoloogia alase teadus- ja arendustöö ning koolitustegevusega seotud ürituste organiseerimine, koordineerimine ja populariseerimine.

Eesti Geenivaramu projekti eesmärgiks on luua maailmas esmakordselt riigi elanikkonda hõlmav tervisliku seisundi ja geeniandmete kogu, mis võimaldaks senisest täpsemalt ja efektiivsemalt diagnoosida haigusi, määrata haigestumise riske ning tõhustada ravi. Projekt loob eeldused igale inimesele saada tulevikus efektiivsemat arstiabi, tõstab Eesti teaduslikku potentsiaali ja soodustab riigi majanduslikku arengut. Eesti Geenivaramu projekti elluviijaks on käesoleva aasta märtsis asutatud Sihtasutus Eesti Geenivaramu.

Lisainfo:

Kristiina Tõnnisson

Sihtasutuse Eesti Geenivaramu teabejuht, tel (07) 440 423, 052 52 072

Maris Väli

Sihtasutuse Eesti Geenikeskuse nõukogu assistent, tel (07) 375 030

5rp kontaktisikud

ELU KVALITEET JA ELURESSURSSIDE HALDAMINE (QOL)

Meelis Sirendi
SA Eesti Teadusfond, Kohtu 6, Tallinn 10130
Tel (0) 6308855
E-post life@irc.ee

KASUTAJASÕBRALIK INFOÜHISKOND (IST)

Tarmo Pihl
EL Innovatsioonikeskus,
SA Archimedes, Kompanii 2, Tartu 51007
Tel (07) 300 329
E-post Ist@irc.ee

KONKURENTSIVÕIMELINE JA SÄÄSTEV ARENG (GROWTH)

Hillar Toomiste
EL Innovatsioonikeskus,
SA Archimedes, Kompanii 2, Tartu 51007
Tel (07) 300 320
E-post Growth@irc.ee

ENERGIA, KESKKOND JA SÄÄSTEV ARENG (EESD)

Maria Habicht
EL Innovatsioonikeskus,
SA Archimedes, Kompanii 2, Tartu 51007
Tel (07) 300 327
E-post Eco@irc.ee

EL UURIMISTÖÖ RAHVUSVAHELISE POSITSIOONI KINDLUSTAMINE (INCO II)

Rene Tõnnisson
EL Innovatsioonikeskus,
SA Archimedes, Kompanii 2, Tartu 51007
Tel (07) 300 328
E-post Inco@irc.ee

INNOVATSIOON JA SMEDE OSAVÕTT (INNOVATION-SMES)

Hillar Toomiste
EL Innovatsioonikeskus,
SA Archimedes, Kompanii 2, Tartu 51007
Tel (07) 300 320
E-post Sme@irc.ee

INIMPOTENTSIAALI JA SOTSIAALMAJANDUSLIKE TEADMISTE BAASI TUGEVDAMINE (IHP)

Rene Tõnnisson (socio economic KA + STRATA)
Tel (07) 300 328
E-post knowledge@irc.ee
inimpotentsiaal (human potential)
Tel (07) 300 333
EL Innovatsioonikeskus,
SA Archimedes, Kompanii 2, Tartu 51007
E-post ihp@irc.ee

EL TEADUS- JA TEHNOLOOGILISE ARENDUSTEGEVUSE V RAAMPROGRAMMI RAHVUSLIK KOORDINAATOR

Toivo Raim
Haridusministeerium, Munga 18, Tartu 50088192
Tel (07) 350213
E-post toivo.raim@hm.ee

ISSN 1406-6688

EUROOPA LIIDU INNOVATSIOONIKESKUS

SA Archimedes
Kompanii 2, Tartu 51007
Tel (07) 300 329
Fax (07) 300 336
E-post irc@irc.ee
http:// www.irc.ee/

Toimetas
Rein Kaarli
kaarli@obs.ee